

Internet addiction prediction model based on parenting style and psychological control and mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion on period high school students

Mohammad Hadi Mehrazzin¹, Khalil Ghafari², Mohsen Gol Mohammadian³, Hassan Heydari⁴

1. Ph.D Candidate in Counseling, Department of Counseling, Khomein Branch, Islamic Azad University, Khomein, Iran. E-mail: mohammadhadi.mehrazin@iau.ir

2. Associate Professor, Department of Counseling, Khomein Branch, Islamic Azad University, Khomein, Iran. E-mail: Kh.ghaffari@aligudarz.iau.ir

3. Assistant Professor, Department of Counseling, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: mgolmohammadian@razi.ac.ir

4. Associate Professor, Department of Counseling, Khomein Branch, Islamic Azad University, Khomein, Iran. E-mail: dr.h.Heidari@iau.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 11 October 2024

Received in revised form 07 November 2024

Accepted 13 December 2024

Published Online 23 September 2025

Keywords:

internet addiction,
parenting style,
psychological control,
media literacy,
cognitive regulation of
emotion

ABSTRACT

Background: Internet addiction is a problem that threatens the mental and social health of teenagers. It is very important to identify and understand the factors that lead to Internet addiction. There is a research gap regarding the role of media literacy and cognitive emotion regulation in predicting Internet addiction based on parenting style and psychological control of period high school students. **Aims:** The purpose of this research was to developing a prediction model for Internet addiction based on parenting style and psychological control and the mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion in period high school students of Kermanshah.

Methods: The method of this descriptive research was correlational. The statistical population of the research included all the period high school students in Kermanshah in the academic year of 2023-2024. In order to select a statistical sample using the multi-stage cluster sampling method, 384 students of the period high school in Kermanshah were selected. Data collection tools in this research include Young's Internet Addiction questionnaire (Young, 1998), Parenting Style Inventory (Baumrind, 1991), Dependency-Oriented and Achievement-Oriented Psychological Control Scale (Soenens et al., 2010), Media literacy questionnaire (Thoman, 1995) and Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (Garnefski & Kraaij, 2006). Also, the data of this research were analyzed through path analysis method and using SMARTPLS software.

Results: The results showed that Internet addiction can be predicted through parenting methods directly and with the mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion ($P < 0.05$). But it is not interpreted directly and with a mediating role through psychological control.

Conclusion: Based on the findings of this research, it is suggested that educational programs in schools should be considered in order to make parents more aware of the harmful effects of excessive use of the Internet on their children. Also, considering the confirmation of the influence of the parenting method on the state of Internet addiction in this research, these trainings can help parents in effective parenting methods.

Citation: Mehrazzin, M.H., Ghafari, Kh., Gol Mohammadian, M., & Heydari, H. (2025). Internet addiction prediction model based on parenting style and psychological control and mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion on period high school students. *Journal of Psychological Science*, 24(151), 281-301. [10.52547/JPS.24.151.281](https://doi.org/10.52547/JPS.24.151.281)

Journal of Psychological Science, Vol. 24, No. 151, 2025

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.24.151.281](https://doi.org/10.52547/JPS.24.151.281)

✉ **Corresponding Author:** Khalil Ghafari, Associate Professor, Department of Counseling, Khomein Branch, Islamic Azad University, Khomein, Iran.

E-mail: Kh.ghaffari@aligudarz.iau.ir, Tel: (+98) 9161996115

Extended Abstract

Introduction

Excessive Internet use can precede or co-occur with psychological distress (such as mental health symptoms) (Zhang et al., 2016). It is very important to identify and understand the factors that lead to Internet addiction. One of these factors is the influence of parenting style. Parents' psychological control is considered an important factor in relation to people's addictive behaviors. Extensive studies have shown that parental psychological control is positively related to adolescent smartphone and Internet addiction (Zhang et al., 2022; Wang et al., 2022). On the other hand, media literacy refers to a set of skills and knowledge that people actively use to be exposed to the media in order to better analyze and interpret the meaning of the messages presented by the media (Forghani, M. M., & Khodamoradi, 2019). Another concept that can play a role in modulating Internet addiction is the cognitive regulation of emotion. There are two main types of strategies for cognitive regulation of emotion: regulation of experience and expression of emotion, by consciously changing thoughts or cognitions in response to negative or stressful events. These strategies include: adaptive strategies and incompatible strategies (Garnefsky et al., 2004). Zheng et al. (2019) have investigated parenting methods and internet addiction in Chinese adolescents, who, of course, have also considered the role of vigilance and teacher support as moderating variables, and in this way, the effect of parenting methods and internet addiction have confirmed Zhao et al. (2022) have investigated the relationship between Internet addiction and parental psychological control in the problematic use of smartphones and the Internet, and it has been found that parental psychological control has an effect on the problematic use of smartphones and the Internet. Hassan et al. (2022) have confirmed the mediating role of media literacy in relation to parenting style and Internet addiction. Liang et al. (2021) have confirmed the mediating effect of cognitive regulation of emotion in relation to parenting style and Internet addiction. Faghani et al. (2020) have confirmed the mediating role of cognitive emotion regulation in

connection with Internet addiction and psychological control. Eskandari & Baratzadeh Ghahramanloo (2020) have confirmed the relationship between psychological control and Internet addiction with the mediating role of media literacy. This research is followed in order to determine the pattern of predicting the state of Internet addiction based on the two main components of parenting style and psychological control of parents. In this model, an attempt is made to investigate the effect of improving media literacy and cognitive regulation of teenagers' emotions as mediators and improvers or intensifiers of positive or negative situations of parenting style and parents' psychological control on teenagers' Internet addiction. This research seeks to answer the basic question of whether parenting methods and psychological control of parents with mediating role of media literacy and cognitive emotion regulation can predict Internet addiction in high school students?

Method

The method of this descriptive research was correlational. The statistical population of the research included all the period high school students in Kermanshah in the academic year of 2023-2024. In order to select a statistical sample using the multi-stage cluster sampling method, 384 students of the period high school in Kermanshah were selected. Data collection tools in this research include Young's Internet Addiction questionnaire (Young, 1998), Parenting Style Inventory (Baumrind, 1991), Dependency-Oriented and Achievement-Oriented Psychological Control Scale (Soenens et al., 2010), Media literacy questionnaire (Thoman, 1995) and Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (Garnefski & Kraaij, 2006). Also, the data of this research were analyzed through path analysis method and using SMARTPLS software.

Results

The research assumptions were evaluated. The first hypothesis, checking the normality of the research variables using the Kolmogorov-Smirnov test showed that the value of this statistic is not significant in any of the variables (>0.05) and as a result, all the research variables have a normal distribution. In order to check the linearity of the variables, the scatter

diagram showed that the assumption has been fulfilled. Multiple co-linearity of the variables was checked using the VIF (variance inflation) statistic and it was found that all of them were less than 10 and as a result there is no co-linearity between the variables. Also, the box test showed that the homogeneity is maintained. By performing confirmatory factor analysis, convergent and divergent validity was established. The final model was implemented and the connections were determined according to Table 1. For the parenting style variable, because its T-value is outside the range of 1.96 and -1.96 and its significance is less than 0.05, it can be predicted with a factor loading of 0.420. But the psychological control variable is not effective because its T-value is between 1.96 and -1.96 and its significance is greater than 0.05, and its factor loading is small and is 0.104.

The effect of parenting style and psychological control on the Internet addiction status of middle school students in Kermanshah city with mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion, for the variable of parenting style, because its T-value is outside the range of 1.96 and -1.96, and its significance is less than 0.05, it can be predicted

with a factor loading of 0.420. But the psychological control variable is not effective because its T-value is between 1.96 and -1.96 and its significance is greater than 0.05, and its factor loading is small and is 0.104. For the parenting style variable with mediating role of media literacy, because its T-value is within the range of 1.96 and -1.96 and its significance is greater than 0.05, it has a small factor loading of $0.334 \times 0.117 = 0.04$. For the parenting style variable with the mediating role of cognitive emotion regulation, because its T-value is outside the range of 1.96 and -1.96 and its significance is less than 0.05, it can be predicted with a factor loading of $0.290 \times 0.235 = 0.07$. For the variable of psychological control with the mediating role of media literacy, because its T-value is within the range of 1.96 and -1.96 and its significance is greater than 0.05, it has a small factor loading of $0.117 \times 0.434 = 0.05$ for the variable. Psychological control with the mediating role of cognitive emotional regulation, because its T-value is within the range of 1.96 and -1.96 and its significance is greater than 0.05, can be predicted with a factor loading of $0.235 \times 0.520 = 0.12$. The significance level of each of the path coefficients is also presented in Table 1.

Table 1. Significance of coefficients

	Factor Loading	Standard deviation	t-test	p-value
Cognitive regulation of emotion -> Internet addiction	0.235	0.112	2.090	0.037
Media literacy-> Internet addiction	0.117	0.201	0.698	0.112
Parenting methods -> Internet addiction	0.420	0.106	3.955	0.000
Psychological control -> Internet addiction	0.104	0.121	0.861	0.390
Parenting methods -> cognitive regulation of emotion	0.290	0.082	3.544	0.000
Psychological control -> cognitive regulation of emotion	0.520	0.076	6.827	0.000
Parenting methods -> media literacy	0.334	0.079	4.219	0.000
Psychological control -> Literacy	0.434	0.088	4.953	0.000

Conclusion

The present research was conducted with the aim of developing a prediction model for Internet addiction based on parenting methods and psychological control, and the mediating role of media literacy and cognitive regulation of emotion among high school students in Kermanshah city. The results showed that the effect of parenting style on the internet addiction status of high school students in Kermanshah city is significant, but the psychological control variable is not effective. Also, the effect is significant for the variable of parenting style with media literacy and

cognitive regulation of emotion, but the direct effect with the role of mediators is not significant for the variable of psychological control. The results of the current research are with the researches of Bustin, S., & Mohammadipour (2024), Abdullahi Nigjah (2024), Tamannai far & khanshan (2023), Khaksar Azghandi et al. (2023) and Suwana (2021), Tiemann et al (2021) is aligned and it is not aligned with Lin et al. (2020) and Bahrami et al. (2022).

The effect of parenting style on students' internet addiction is an important and complex issue in psychology and social science research. Parenting

style refers to the way parents raise their children. Research has shown that different parenting styles can have different effects on children's behaviors and adaptive patterns (López-Fernández et al., 2021). In general, parenting styles can be divided into two main categories (Bányai et al., 2021): Democratic parenting in which parents create both support and high expectations for their children. This parenting method usually leads to the development of social skills and better emotional regulation in children. The second type is facilitative or permissive parenting, where parents who simply respond to their children's demands and set fewer rules for them often cause problems such as lack of discipline and Internet addiction. Research results have shown that democratic parenting can help reduce Internet addiction in students, while permissive practices may lead to an increase in this type of addiction (Przybylski & Weinstein, 2019).

The psychological control variable, which refers to people's ability to manage their thoughts, feelings and behaviors, did not have a significant effect in this study. This can be justified from two points of view: First, some students may naturally have less tolerance for stimulation, which is apart from their psychological control. The second point is that influences such as peer pressure or environmental factors may be more effective on Internet addiction behavior than psychological control. Also, media literacy refers to the ability to analyze and evaluate media content. Students who have high media literacy can criticize and analyze online content and thus avoid falling into the trap of Internet addiction. Research has shown that improving media literacy can lead to more favorable Internet usage behaviors (Arafat et al., 2022). Cognitive emotion regulation refers to the ability to control and manage one's emotions. Students who are able to effectively regulate their emotions are less likely to develop Internet addiction. Research shows that parents with supportive parenting practices can help their children acquire emotion regulation skills (Zhang et al., 2023). In general, parenting style is considered as a key variable in the prevention of Internet addiction among students. Democratic methods can help children in

developing media literacy skills and cognitive emotion regulation, which mediating factors play an important role in reducing the possibility of Internet addiction. The research was also accompanied by limitations, some of which include the limited sample to the city. It was Kermanshah. In addition, the tools used in the current research are self-reported, which may affect the results. The large number of variables and, as a result, the questions also led to a long process, which can affect the accuracy and correctness of the answers. According to the results of the research, it is suggested to create educational programs for parents so that they become more aware of the negative effects of excessive use of the Internet on their children. These trainings can help them develop effective parenting practices. Parents should set specific times for using the Internet and social media and talk to their children about the importance of these limits. Parents can introduce their children to alternative activities outside of the digital space, such as sports, writing, or art, that promote social interaction and improve their mental health. Also, providing psychological support to teenagers who are facing internet addiction problems through counseling and group meetings can be a way forward.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral thesis of the first author in the field of counseling at the Faculty of Psychology of Islamic Azad University, Khomein Branch. Also, in order to comply with the ethical considerations of the research, it was explained to the participants about the voluntary and optionality of participating in the research and keeping the information confidential, and a written informed consent was obtained from them.

Funding: This research is in the form of a doctoral dissertation without financial support.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this study. The second author is the supervisor and the third and fourth authors are the thesis advisors.

Conflict of interest: The authors do not express any conflict of interest in this study.

Acknowledgments: We hereby express our gratitude to all the participants in the research who helped us in conducting this study.

الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی و نقش میانجی گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان بر دانش‌آموزان دوره متوسطه

محمدهادی مهرآذین^۱، خلیل غفاری^۲، محسن گل‌محمدیان^۳، حسن حیدری^۴

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران.

۲. دانشیار، گروه مشاوره، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران.

۳. استادیار، گروه مشاوره، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۴. دانشیار، گروه مشاوره، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۲۰

بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۱۷

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۲۳

انتشار برخط: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

کلیدواژه‌ها:

اعتیاد به اینترنت،

شیوه فرزندپروری،

کنترل روانشناختی،

سواد رسانه‌ای،

تنظیم شناختی هیجان

زمینه: اعتیاد به اینترنت، معضلی است که سلامت روانی و اجتماعی نوجوانان را تهدید می‌کند. شناسایی و درک عواملی که منجر به اعتیاد به اینترنت می‌شود، بسیار حائز اهمیت است. در مورد نقش سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی دانش‌آموزان دوره متوسطه، خلا پژوهشی وجود دارد.

هدف: هدف از انجام این پژوهش، تدوین الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی و نقش میانجی گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان در دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرمانشاه بود.

روش: روش این پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. برای انتخاب نمونه آماری با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان مدارس دوره متوسطه شهر کرمانشاه انتخاب شدند. ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش شامل پرسشنامه‌های اعتیاد به اینترنت (یانگ، ۱۹۹۸)، شیوه‌های فرزندپروری (بامریند، ۱۹۹۱)، کنترل روانشناختی وابسته مدار و پیشرفت مدار (سوننز و همکاران، ۲۰۱۰)، سواد رسانه‌ای (تامن، ۱۹۹۵) و تنظیم شناختی هیجان (گرانفسکی و کرایچ، ۲۰۰۶) بود. هم‌چنین داده‌های این پژوهش از طریق روش تحلیل مسیر و با استفاده از نرم‌افزار SMARTPLS مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اعتیاد به اینترنت از طریق شیوه‌های فرزندپروری به طور مستقیم و با نقش میانجی گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان قابل پیش‌بینی است ($P < ۰/۰۵$)، ولی از طریق کنترل روانشناختی به طور مستقیم و با نقش میانجی گر تفسیر نمی‌شود.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های آموزشی در مدارس جهت آگاهی بیشتر والدین نسبت به تأثیرات مخرب استفاده زیاد از اینترنت بر فرزندان‌شان در نظر گرفته شود. هم‌چنین با توجه تأیید تأثیر شیوه فرزندپروری بر وضعیت اعتیاد به اینترنت در این پژوهش، این آموزش‌ها می‌تواند به والدین در شیوه‌های مؤثر فرزندپروری کمک کند.

استناد: ۱ مهرآذین، محمدهادی؛ غفاری، خلیل؛ گل‌محمدیان، محسن؛ و حیدری، حسن (۱۴۰۴). الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی و نقش میانجی گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان بر دانش‌آموزان دوره متوسطه. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۴، شماره ۱۵۱، ۲۸۱-۳۰۱.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۴، شماره ۱۵۱، ۱۴۰۴. DOI: [10.52547/JPS.24.151.281](https://doi.org/10.52547/JPS.24.151.281)

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: خلیل غفاری، دانشیار، گروه مشاوره، واحد خمین، دانشگاه آزاد اسلامی، خمین، ایران. رایانامه: Kh.ghaffari@aligudarz.iau.ir

تلفن: ۰۹۱۶۱۹۹۶۱۱۵

مقدمه

در سال‌های اخیر، استفاده از اینترنت و تلفن‌های هوشمند به شدت رواج یافته است و آن‌ها به شکل فزاینده‌ای با زندگی روزمره ما عجین شده‌اند و به شکل ابزاری پرکاربرد برای ارتباطات شخصی، کسب اطلاعات، پژوهش‌های دانشگاهی و سرگرمی مورد استفاده قرار می‌گیرند (گوا و همکاران، ۲۰۲۰). اگرچه پذیرش گسترده اینترنت به طور قابل توجهی زندگی مردم را راحت کرده است، ولی هر روز بر نگرانی‌های مرتبط با پیامدهای زیان‌بار استفاده بیش از حد از اینترنت اضافه می‌شود. استفاده بیش از حد از اینترنت می‌تواند مقدم یا همزمان با پریشانی روانشناختی (برای مثال، علائم برهم زنده سلامت روان) رخ دهد (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۶). با توجه به استفاده روزانه از اینترنت و نقش عمده آن در زندگی نوجوانان و جوانان و این که دانش‌آموزان و دانشجویان برای رسیدن به مقاصد علمی خود بیشتر از اینترنت استفاده می‌کنند، استفاده کنترل نشده از آن، باعث پدیده جدیدی به نام اعتیاد به اینترنت^۱ شده است (سیدقلعه، ۱۴۰۱).

شناسایی و درک عواملی که منجر به اعتیاد به اینترنت می‌شود، بسیار حائز اهمیت است. یکی از این عوامل تاثیرگذار، سبک‌های فرزندپروری^۲ است (کشاورز و همکاران، ۱۴۰۲). سبک‌های فرزندپروری والدین، توسط مجموعه‌ای از نگرش‌ها و رفتارهایی است که والدین به فرزندان ارائه می‌کنند، تعریف می‌شود (بامریند، ۲۰۰۸). سبک‌های فرزندپروری بر اساس الگوهای کلی نگرش و مراقبت عاطفی والدین نسبت به فرزندشان به چهار سبک رایج دسته بندی می‌شود (صفدر و زهرا، ۲۰۱۶). این چهار سبک شامل سبک‌های اقتدارگر، سهل‌گیر، مقتدر و غافل است (احمد و شاورب، ۲۰۱۴). بر اساس مدل شناختی- رفتاری، افرادی که از قبل دارای مشکلات روانشناختی از قبیل تنهایی و مشکلات روابط بین فردی هستند، به طور خاص بیشتر در برابر اعتیاد به اینترنت آسیب‌پذیر هستند (تیان و همکاران، ۲۰۲۱؛ گوا و همکاران، ۲۰۲۰).

رفتارهای پرخطر یکی از عمده‌ترین عوامل تهدیدکننده نظام سلامت تلقی می‌شود. گرایش به خطرپذیری در نوجوانان نسبت به دیگر گروه‌های سنی بالاتر است و کنترل والدین نقش مهمی در پیشگیری از بروز رفتارهای

پرخطر دارد (حیدری و همکاران، ۱۴۰۱). نتایج مطالعات مختلف نشان داده‌اند که والدین، نقش معناداری در رشد رفتار جامعه‌پسند فرزندان ایفا می‌کنند (کارلو و همکاران، ۲۰۰۷). از این رو، در کنار مفهوم شیوه فرزندپروری، مفهومی به نام کنترل روانشناختی والدین^۳ قرار می‌گیرد (بامریند، ۱۹۹۱) که می‌توان به عنوان رفتاری از والدین در نظر گرفت که در افکار، احساسات و دلبستگی‌های فرزندان مداخله کرده و آن‌ها را دستکاری می‌کند که از آن جمله می‌توان به القای گناه، کناره‌گیری از عشق و ادعای اقتدار اشاره کرد. برای مثال، القای گناه یک رفتار کنترلی والدین است که با ایجاد احساس گناه در فرزندان، آن‌ها را وادار به پیروی از خواسته‌های خود می‌کنند (راجرز و همکاران، ۲۰۲۰). کناره‌گیری از عشق نیز به عنوان یک کنترل روانشناختی دیگر به این موضوع اشاره دارد که والدین از عشق و مراقبت از فرزندان خودداری می‌کنند تا زمانی که عملکرد کودک به استانداردهای آن‌ها نزدیک شود (تاماسو و چن، ۲۰۲۲). همچنین، ادعای اقتدار، یک رفتار والدینی است که در آن، والدین از آزادی فرزندان در بیان احساسات و نظرات خود جلوگیری می‌کنند. نمونه اول کنترل روانشناختی والدین با تأثیر گذاشتن بر افکار و احساسات فرزندان در حال رشد است، در حالی که نمونه‌های دوم و سوم، رفتار فرزندان را کنترل می‌کند (راجرز و همکاران، ۲۰۲۰).

کنترل روانشناختی والدین، عامل مهمی در رفتارهای اعتیادی در نظر گرفته می‌شود. مطالعات مختلف نشان داده است که کنترل روانشناختی والدین با اعتیاد نوجوانان به گوشی هوشمند و اینترنت رابطه مثبتی دارد (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۲؛ وانگ و همکاران، ۲۰۲۲). سه نظریه، به طور گسترده این روابط را توضیح می‌دهند. اولین نظریه، نظریه خود تعیین‌گری^۴ است که بر این باور است، خود تعیین‌گری نوجوانان را از لحاظ انگیزه‌های غریزی و درونی‌سازی ضعیف کرده یا تقویت می‌کند و بر احساس استقلال، هویت و شایستگی آنان تأثیر می‌گذارد و در نتیجه باعث می‌شود که در برابر گوشی‌های هوشمند و اینترنت به صورت ناکارآمد عمل کرده و از آن برای ارضای نیازهای روانی خود، بیش از اندازه استفاده کنند (لین و همکاران، ۲۰۲۰). دومین نظریه مرتبط، که پژوهشگران آن را نظریه پیوند اجتماعی^۵ نام‌گذاری کرده‌اند، بر این فرض است که کنترل روانشناختی والدین با

4. The theory of self-determination

5. Social Bond Theory

1. Internet Addiction

2. Parenting Styles

3. Parental Psychological Control

سطح پایین پیوند اجتماعی فرزندان رابطه دارد که این امر در توسعه روابط بین فردی افراد اختلال ایجاد می‌کند و در نهایت، سطح استفاده از تلفن‌های هوشمند و اعتیاد به اینترنت را افزایش می‌دهد (ژو و همکاران، ۲۰۲۲). نظریه سوم، نظریه سیستم‌های بوم شناختی^۱ است که کنترل روانشناختی والدین را بر نیازهای حرفه‌ای فرزندان موثر می‌داند. به عبارت دیگر، زمانی که فرزندان نیازهایی ناسازگار با نیازهای حرفه‌ای والدین داشته باشند، در وضعیت روانی خود دچار عدم تعادل شده و این ممکن است خطر رفتارهای اعتیادآور را افزایش دهد (یائو و همکاران، ۲۰۲۲).

از سوی دیگر، از جمله رویکردهایی که می‌تواند در تعدیل اعتیاد به اینترنت کمک کننده باشد، آموزش سواد رسانه‌ای^۲ است (صفری و همکاران، ۱۴۰۰). سواد رسانه‌ای به مجموعه‌ای از دانش و مهارت‌ها گفته می‌شود که افراد به طور فعالانه برای قرار گرفتن در معرض رسانه‌ها از آن‌ها استفاده می‌کنند تا معنی پیام‌هایی را که رسانه‌ها ارائه می‌دهند، بهتر تحلیل و تفسیر کنند (فرقانی و خدامرادی، ۱۳۹۸). پژوهش‌های متعددی به بررسی نقش سواد رسانه‌ای در کاهش اعتیاد به اینترنت پرداخته‌اند. خاکسار ازغندی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی روی دانش‌آموزان دوره متوسطه اول نشان دادند، آموزش سواد رسانه‌ای، موجب کاهش اعتیاد به اینترنت نوجوانان می‌شود. فرقانی و خدامرادی (۱۳۹۸) نیز در پژوهش خود به بررسی نقش سواد رسانه‌ای در تعدیل اعتیاد اینترنتی پرداختند. نشان مطالعه آن‌ها نشان داد که آموزش سواد رسانه‌ای، در میزان استفاده از رسانه، افزایش توانایی تحلیل و ارزیابی، توانایی تولید پیام رسانه‌ای، توانایی برقراری ارتباط باتولیدکنندگان پیام رسانه‌ای و افزایش تفکر انتقادی دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم مؤثر بوده است و این عوامل در مجموع می‌تواند اعتیاد به اینترنت را تعدیل کند.

متغیر دیگری که می‌تواند در اعتیاد به اینترنت نقش داشته باشد، تنظیم شناختی هیجان^۳ است (ذوقی، ۱۴۰۱). منظور از تنظیم شناختی هیجان تنظیم، تجربه و بیان هیجانات، با تغییر آگاهانه افکار یا شناخت در هنگام پاسخ به رویدادهای منفی یا استرس‌آور است. راهبردهای تنظیم شناختی هیجان شامل راهبردهای انطباقی و راهبردهای ناسازگار است (گارنفسکی و همکاران، ۲۰۰۴). راهبردهای انطباقی مانند پذیرش، تمرکز مجدد مثبت،

تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت و چشم‌انداز می‌توانند افراد را قادر سازند تا با شرایط فعلی سازگار شده و با آن مقابله کنند و از بروز پیامدهای روانشناختی نامطلوب اجتناب کنند. راهبردهای ناسازگارانه مانند خود سرزنش‌گری، نشخوار فکری، فاجعه‌سازی و سرزنش دیگران، ممکن است بر واکنش و سازگاری افراد با محرک‌های اجتماعی تأثیر بگذارد و در نتیجه باعث تحریک احساسات منفی شود (گارنفسکی و همکاران، ۲۰۰۱). افرادی که در نظم‌جویی هیجانی مشکل دارند، مستعد رفتارهای پرخطر و اجباری و راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار برای مدیریت احساسات منفی هستند (ویس و همکاران، ۲۰۱۵). مطالعات مختلف نشان داده‌اند، تنظیم هیجان نقش مهمی در اعتیاد به اینترنت دارد (کواگیری و همکاران، ۲۰۲۱؛ مو و همکاران، ۲۰۱۸). افرادی که از اینترنت به شکل مشکل‌ساز استفاده می‌کنند، در پذیرش احساسات منفی، کنترل رفتارهای تکانشی و دسترسی به راهبردهای تنظیم هیجانی مشکل دارند (پتوروسو و همکاران، ۲۰۲۰). برخی از مطالعات تأیید کردند که افرادی که بیشتر از راهبردهای ناسازگار استفاده می‌کنند، ممکن است از اینترنت برای سرکوب یا جبران احساسات و افکار منفی خود استفاده کنند (اکستیرمرا و همکاران، ۲۰۱۹؛ بالیکچی و همکاران، ۲۰۲۰؛ گیویا و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این در تأیید این موضوع، یک مطالعه طولی ۱۲ ساله، بین تنظیم هیجانی نامتعادل در دوران نوزادی و اعتیاد به اینترنت در نوجوانی رابطه مستقیم قوی را نشان داد (سیمینو و سرنیجلیا، ۲۰۱۸).

باتوجه به آنچه که مرور شد، این پژوهش به دنبال تعیین الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس دو مولفه اصلی شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی والدین بود. در این الگو سعی بر آن بود که تأثیر بهبود سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان نوجوانان را به عنوان میانجی‌گر و بهبود دهنده یا تشدید کننده وضعیت‌های مثبت یا منفی شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی والدین بر اعتیاد به اینترنت نوجوانان بررسی شود. در مورد رابطه بین متغیرهای مذکور نیز مطالعات متعددی انجام شده است: اثر کنترل روانشناختی والدین بر استفاده مشکل‌ساز از گوشی‌های هوشمند و اینترنت (ژائو و همکاران، ۲۰۲۲)؛ نقش میانجی‌گر سواد رسانه‌ای در رابطه با شیوه فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت (حسن و همکاران، ۲۰۲۲)؛ اثر

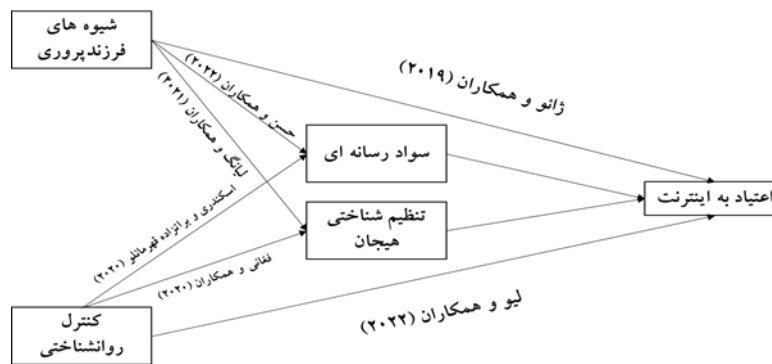
3. cognitive emotion regulation

1. Theory of ecological systems

2. media literacy

میانجی‌گر تنظیم شناختی هیجان در رابطه با شیوه فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت (لیانگ و همکاران، ۲۰۲۱)؛ نقش میانجی‌گر تنظیم شناختی هیجان در رابطه بین اعتیاد به اینترنت و کنترل روانشناختی (فغانی و همکاران، ۲۰۲۰)؛ رابطه بین کنترل روانشناختی و اعتیاد به اینترنت با نقش میانجی‌گر سواد رسانه‌ای (اسکندری و برات‌زاده قهرمانلو، ۲۰۲۰)؛ رابطه شیوه‌های فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹). با توجه به الزام اجرای برنامه‌های آموزشی مدارس در فضای مجازی و رشد فزاینده استفاده از اینترنت و در نتیجه اعتیاد به اینترنت و اثرات آن بر زندگی روزمره افراد، لازم است عوامل مؤثر بر اعتیاد به اینترنت و به ویژه نقش متغیرهای میانجی‌گر بررسی شود (بنر و بوگرا، ۲۰۲۲). از این رو، در این پژوهش سعی شده است برخی از متغیرهای مؤثر بر اعتیاد به اینترنت در بین

دانش‌آموزان دوره اول و دوم متوسطه مورد بررسی قرار گرفته است و در قالب الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه‌های فرزندپروری و کنترل روانشناختی و نقش میانجی‌گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان بر دانش‌آموزان ارائه شوند تا بتوان از نتایج به دست آمده در جهت ارائه راه‌حل‌های کاربردی برای پیشگیری و درمان اعتیاد به اینترنت به عنوان یک آسیب اجتماعی رایج در بین نوجوانان، به ویژه دانش‌آموزان دوره اول و دوم متوسطه بهره گرفت. با توجه به آنچه مرور شد، این پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال اساسی است که آیا شیوه‌های فرزندپروری و کنترل روانشناختی والدین با نقش میانجی‌گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان می‌تواند اعتیاد به اینترنت را در دانش‌آموزان دوره متوسطه پیش‌بینی کند؟ مدل پیشنهادی پژوهش در شکل ۱ ارائه شده است.

شکل ۱. مدل پیشنهادی پژوهش

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش این پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دختر و پسر دوره متوسطه شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود (با توجه به آمار آموزش و پرورش شهر کرمانشاه، تعداد آن‌ها حدود ۹۰۰۰ نفر بود). تعداد افراد نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر برآورد شد. برای انتخاب نمونه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان انتخاب شدند. نحوه نمونه‌گیری به این صورت بود که فهرستی از مدارس دوره متوسطه شهر کرمانشاه تهیه شد و سپس از بین نواحی سه‌گانه آموزش و پرورش از هر ناحیه، سه مدرسه دخترانه و سه مدرسه پسرانه و از هر مدرسه نیز سه کلاس (یک کلاس در هر پایه) به صورت تصادفی انتخاب شدند. سپس از هر کلاس ۲۰

دانش‌آموز با استفاده از دفتر حضور و غیاب به طور تصادفی انتخاب شده و در نهایت، پرسشنامه‌های پژوهش در بین شرکت‌کنندگان توزیع شد. ملاک‌های ورود به این پژوهش شامل اشتغال به تحصیل در دوره متوسطه، قرار داشتن در دامنه سنی ۱۱ تا ۱۴ سال و سکونت در شهر کرمانشاه بود و ملاک‌های خروج نیز عدم پاسخ‌دهی کامل به پرسشنامه‌ها یا ارائه اطلاعات ناقص بود. ارزیابی الگوی پیشنهادی با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. به این صورت که در مرحله اول با استفاده از روش تحلیل عاملی تأیید، ساختار عاملی و اعتبار متغیرهای پنهان، ارزیابی شد و در مرحله دوم، با توجه به نتایج مرحله اول، مدل ساختاری پژوهش آزمون شد. برای این منظور از نرم افزار SmartPLS و برای ارزیابی اثرات واسطه‌ای یا غیرمستقیم متغیرهای پژوهش از روش بوت استرپ استفاده شد. برای تحلیل‌های مقدماتی نیز از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ استفاده شد.

(ب) ابزار

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ^۱: برای سنجش اعتیاد به اینترنت از پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۸) استفاده شد. آزمون اعتیاد به اینترنت، ابزاری معتبر برای اندازه‌گیری اعتیاد به استفاده از اینترنت است. این پرسشنامه کاغذ-مدادی شامل ۲۰ ماده است و برای سنجش میزان وابستگی افراد به کار با اینترنت یا کامپیوتر توسط کیمبرلی یانگ تهیه شده است و به روش لیکرت درجه‌ای (۵=همیشه تا ۱=به ندرت) نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره کسب شده از این مقیاس ۲۰ و حداکثر نمره ۱۰۰ است. بر اساس نمره کسب شده از این مقیاس افراد در سه گروه، نمره بین ۲۰ تا ۴۹ کاربر عادی، ۵۰ تا ۷۹ اعتیاد خفیف به اینترنت، ۸۰ تا ۱۰۰ اعتیاد شدید تفسیر می‌شود. علاوه بر این، برای این پرسشنامه دو نوع روایی محتوایی و افتراقی (۰/۵۰) و سه نوع پایایی بازآزمایی (۰/۷۴)، همسانی درونی (۰/۸۸) و $d=$ و تصنیف (۰/۸۲) را بررسی و بهترین نقطهٔ برش بالینی آن را ۴۴ ذکر کرده‌اند. در مطالعهٔ یانگ و همکاران (۲۰۰۵)، به نقل از من‌سالی، (۲۰۰۶)، اعتبار درونی این پرسشنامه بالاتر از ۰/۹۲ ذکر شده و اعتبار به روش بازآزمایی نیز معنی‌دار گزارش شده است. در ایران نیز اعتبار پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۸ محاسبه شد که نشان دهندهٔ اعتبار بسیار مطلوب پرسشنامه است (علوی و همکاران، ۱۳۸۹). در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی این پرسشنامه یک تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS روی ماده‌های آن انجام شد. ابتدا بر روی سؤالات هر عامل و بعد بر روی هریک از عامل‌های پرسشنامه انجام شد که همه بارعاملی‌ها معنادار ($P < ۰/۰۵$) بود. در نهایت نتایج نشان داد که مدل تحلیل عاملی تأییدی برای این پرسشنامه از برازندگی مطلوب و مناسبی برخوردار است ($GFI = ۰/۹۸$ و $CFI = ۰/۸۹$ و $RMSEA = ۰/۰۱$). هم‌چنین، در پژوهش حاضر، پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۷ محاسبه شد.

پرسشنامه شیوه‌های فرزندپروری بامریند^۲: این پرسشنامه توسط بامریند در سال ۱۹۹۱ ساخته شد. این ابزار اکتباسی است از نظریه اقتدار والدین که بر اساس نظریه بامریند (۱۹۷۱) از آزاد‌گذاری، استبدادی و اقتدار منطقی والدین برای بررسی الگوهای نفوذ و شیوه‌های فرزند پروری ساخته شده

است. این پرسشنامه شامل ۳۰ ماده است که ۱۰ ماده به شیوه آزاد‌گذاری، مطلق، ۱۰ ماده به شیوه استبدادی و ۱۰ ماده به شیوه اقتدار منطقی والدین در امر پرورش فرزند مربوط می‌شود و بر حسب طیف لیکرت یک مقیاس ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم، تقریباً مخالفم، مخالفم، موافقم، کاملاً موافقم) مشخص می‌شود و به ترتیب از ۴-۰ نمره‌گذاری می‌شود و با جمع نمرات، ۳ نمره مجزا در مورد هر یک از خرده مقیاس‌ها به دست می‌آید. نسخهٔ اصلی این پرسشنامه توسط کرمی (به نقل از سعیدی، ۱۳۹۱) ترجمه شد و ضریب پایایی آن از طریق روش اسپیرمن-براون و روش دو نیمه کردن گاتمن برابر با ۰/۸۳ محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ یا همسانی کلی سؤالات برابر ۰/۸۶ به دست آمد که رضایت‌بخش بود. در پژوهش حاضر، به منظور بررسی روایی این پرسشنامه یک تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS روی ماده‌های آن انجام شد. ابتدا بر روی سؤالات هر عامل و بعد بر روی هریک از عامل‌های پرسشنامه انجام شد که همه بارعاملی‌ها معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$) بود. در نهایت نتایج نشان داد که مدل تحلیل عاملی تأییدی برای این پرسشنامه از برازندگی مطلوب و مناسب برخوردار است ($GFI = ۰/۸۸$ و $CFI = ۰/۸۷$ و $RMSEA = ۰/۰۲$). هم‌چنین، در پژوهش حاضر، پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۵ محاسبه شد.

مقیاس کنترل روانشناختی وابسته مدار و پیشرفت مدار^۳: این مقیاس توسط سوننز و همکاران (۲۰۱۰) ساخته شد و میزان کنترل روانشناختی والدینی ادارک شده از سوی نوجوانان را می‌سنجد. این مقیاس شامل ۱۶ گویه است که ۸ گویه آن، کنترل روانشناختی وابسته مدار و ۸ گویه دیگر نیز کنترل روانشناختی پیشرفت مدار را می‌سنجد. دامنهٔ امتیاز هر گویه بین ۸ تا ۴۰ است. برای محاسبهٔ امتیاز کلی پرسشنامه، باید نمره همه گویه‌های پرسشنامه را با هم جمع کرد. دامنهٔ امتیاز این پرسشنامه بین ۱۶ تا ۸۰ است. سوننز و همکاران (۲۰۱۰) ضریب اعتبار خرده مقیاس‌ها را برای کنترل روانشناختی وابسته مدار ۰/۷۳ و برای کنترل روانشناختی پیشرفت مدار ۰/۸۱ گزارش کردند که نشان از همسانی درونی مطلوب خرده مقیاس‌ها است. هم‌چنین آن‌ها روایی مطلوبی برای این پرسشنامه گزارش کردند. در پژوهش بادن فیروز و همکاران (۱۳۹۶) در بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی

3. Dependency-Oriented and Achievement-Oriented Psychological Control Scale

1. Young's Internet Addiction questionnaire

2. Baumrind Parenting Style Inventory

این مقیاس، پایایی برای خرده مقیاس کنترل روانشناختی وابسته مدار و پیشرفت مدار به ترتیب ۰/۷۸ و ۰/۸۴ گزارش شد که نشان از قابلیت بالای این ابزار است. در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی این مقیاس یک تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS روی ماده‌های آن انجام شد. ابتدا بر روی سؤالات هر عامل و بعد بر روی هر یک از عامل‌های مقیاس انجام شد که همه بارعاملی‌ها معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$) بود. در نهایت، نتایج نشان داد که مدل تحلیل عاملی تأییدی برای این مقیاس از برازندگی مطلوب و مناسبی برخوردار است ($GFI = ۰/۹۰$ و $CFI = ۰/۸۹$ و $RMSEA = ۰/۰۵$). هم‌چنین در پژوهش حاضر پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسشنامه سواد رسانه‌ای^۱: این پرسشنامه توسط تامن (۱۹۹۵) ساخته شد. این پرسشنامه ۵۹ سؤالی برای سنجش متغیرهای سواد رسانه‌ای، سه بُعد (رژیم مصرفی، ویژگی‌های پیام، نقد پیام) را شامل می‌شود. شیوهٔ نمره‌گذاری این پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت از کم=۱ تا خیلی زیاد=۵ است. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۱ تا ۱۸ باشد، میزان متغیر در این فرد ضعیف است. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۱۸ تا ۵۴ باشد، میزان متغیر در سطح متوسط است. در صورتی که نمرات بالای ۵۴ باشد، میزان متغیر بسیار خوب است. میزان پایایی این پرسشنامه در پژوهش زنگنه نیازآبادی (۱۴۰۳) از طریق محاسبهٔ ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد. در مطالعهٔ عزیزی (۱۳۹۳) نیز ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد سه گانهٔ رژیم مصرفی (۰/۸۶)، ویژگی‌های پیام (۰/۹۲)، نقد پیام (۰/۸۹) و برای کل پرسشنامه (۰/۸۹) محاسبه شد. در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی این پرسشنامه یک تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS روی ماده‌های آن انجام شد. ابتدا بر روی سؤالات هر عامل و بعد بر روی هریک از عامل‌های پرسشنامه انجام شد که همه بارعاملی‌ها معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$) بود. در نهایت نتایج نشان داد که مدل تحلیل عاملی تأییدی برای این پرسشنامه از برازندگی مطلوب و مناسب برخوردار است ($GFI = ۰/۹۱$ و $CFI = ۰/۹۰$ و $RMSEA = ۰/۰۹$). هم‌چنین، در پژوهش حاضر پایایی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان^۲: این پرسشنامه توسط گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) در کشور هلند تدوین شده است و جهت شناسایی راهبردهای

مقابله‌ای شناختی افراد پس از تجربه کردن وقایع یا موقعیت‌های منفی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اجرای این پرسشنامه هم برای افراد بهنجار و هم برای جمعیت‌های بالینی قابل استفاده است. این پرسشنامه یک ابزار خودگزارشی و دارای ۱۸ ماده است که از ۹ خرده مقیاس راهبرد شناختی ملامت خویش، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌پذیری، فاجعه‌سازی و ملامت دیگران تشکیل شده است. نمره‌گذاری سؤالات پرسشنامه براساس طیف لیکرت که از ۱ (تقریباً هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) است. هر خرده مقیاس شامل ۲ ماده است. حداقل و حداکثر نمره در هر خرده مقیاس به ترتیب ۲ و ۱۰ است و نمره بالاتر نشان دهندهٔ استفاده بیشتر فرد از آن راهبرد شناختی محسوب می‌شود. در پژوهش گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶)، ضریب آلفای کرونباخ برای ۹ خرده مقیاس پرسشنامه مذکور بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۰ گزارش شده است. ضریب همبستگی این پرسشنامه با مقیاس افسردگی ۰/۳۸ و با مقیاس اضطراب ۰/۳۳ گزارش شده است (لام، ۲۰۰۵).

پایایی بازآزمایی و همسانی درونی این پرسشنامه در مطالعهٔ بشارت و بزازیان (۱۳۹۳) در حد رضایت‌بخش مورد تأیید قرار گرفت. در پژوهش حاضر به منظور بررسی روایی این پرسشنامه یک تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS روی ماده‌های آن انجام شد. ابتدا بر روی سؤالات هر عامل و بعد بر روی هریک از عامل‌های پرسشنامه انجام شد که همه بارعاملی‌ها معنی‌دار ($P < ۰/۰۵$) بود. در نهایت، نتایج نشان داد که مدل تحلیل عاملی تأییدی برای این پرسشنامه از برازندگی مطلوب و مناسب برخوردار است ($GFI = ۰/۹۹$ و $CFI = ۰/۹۸$ و $RMSEA = ۰/۰۳$).

یافته‌ها

از نظر جنسیت، ۲۵۱ (۳۵/۳۶ درصد) دانش‌آموز پسر و ۱۳۳ (۳۴/۶۴ درصد) دانش‌آموز دختر در این پژوهش مشارکت کردند. اطا نظر سن نیز، ۸۸ نفر (۲۲/۹۲ درصد) در سن ۱۱ سال، ۱۰۴ نفر (۲۷/۰۸ درصد) در سن ۱۲ سال، ۱۰۸ نفر (۲۸/۱۲ درصد) در سن ۱۳ سال و ۸۴ نفر (۲۱/۸۸ درصد) در سن ۱۴ سال بودند. جدول ۱، شاخص‌های توصیفی (میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی) به تفکیک هر یک از متغیرها ارائه شده است.

². Cognitive Emotion Regulation Questionnaire

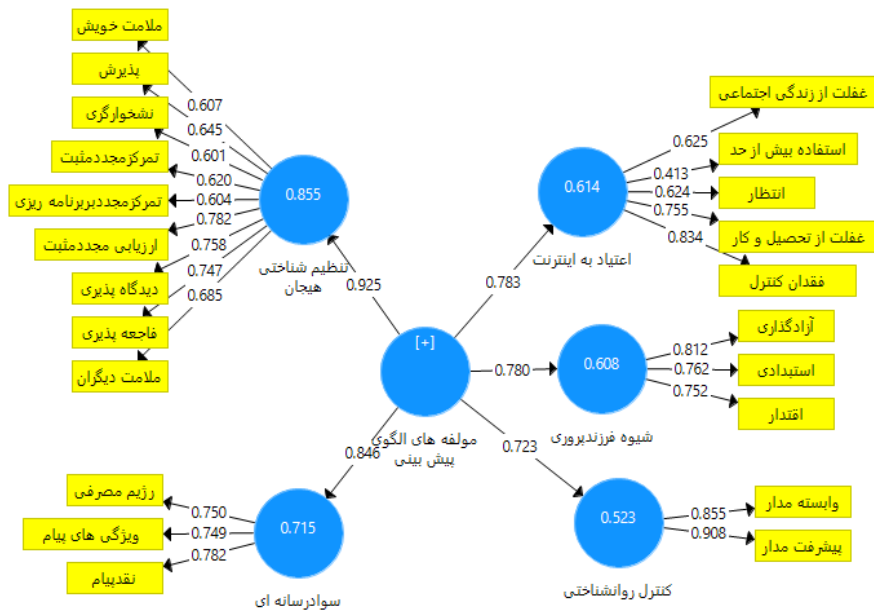
¹. Media literacy questionnaire

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

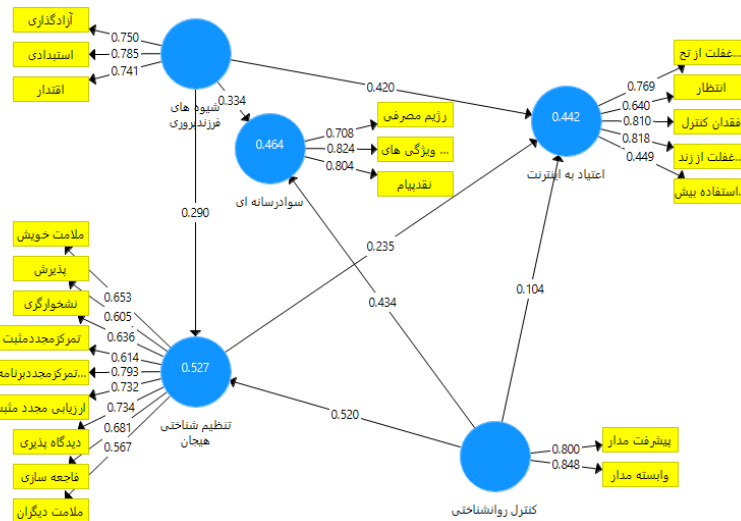
متغیر/ خرده مقیاس	میانگین	انحراف معیار	کجی		کشیدگی	
			آماره	انحراف	آماره	انحراف
اعتیاد به اینترنت	۷۳	۰/۴۶۳	۰/۵۳۱	۰/۳۲۶	۰/۵۶۹	۰/۴۱۲
شیوه فرزندپروری	۸۶	۰/۲۳۴	۰/۳۶۰	۰/۱۴۷	۰/۴۲۶	۰/۳۴۹
آزادگذاری	۳۵	۰/۱۵۳	۰/۳۶۰	۰/۱۴۷	۰/۴۲۶	۰/۳۴۹
استبدادی	۲۶	۰/۲۴۱	۰/۳۶۰	۰/۱۴۷	۰/۴۲۶	۰/۳۴۹
اقتدار	۲۷	۰/۳۶۲	۰/۳۶۰	۰/۱۴۷	۰/۴۲۶	۰/۳۴۹
کنترل روانشناختی	۶۸	۰/۲۶۸	۰/۳۶۵	۰/۱۵۶	۰/۴۷۸	۰/۲۶۵
وابسته مدار	۳۲	۰/۴۲۳	۰/۳۶۵	۰/۱۵۶	۰/۴۷۸	۰/۲۶۵
پیشرفت مدار	۲۸	۰/۱۵۷	۰/۳۶۵	۰/۱۵۶	۰/۴۷۸	۰/۲۶۵
سواد رسانه‌ای	۲۰۳	۰/۴۱۵	۰/۳۵۹	۰/۱۴۳	۰/۲۵۶	۰/۱۴۹
رژیم مصرفی	۵۹	۰/۱۶۲	۰/۳۵۹	۰/۱۴۳	۰/۲۵۶	۰/۱۴۹
ویژگی‌های پیام	۸۶	۰/۲۶۳	۰/۳۵۹	۰/۱۴۳	۰/۲۵۶	۰/۱۴۹
نقد پیام	۶۷	۰/۱۸۷	۰/۳۵۹	۰/۱۴۳	۰/۲۵۶	۰/۱۴۹
تنظیم شناختی هیجان	۱۱۶	۰/۱۱۲	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
ملاطت خویش	۶	۰/۰۱۲	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
پذیرش خویش	۴	۰/۰۲۳	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
نشخوارگری	۷	۰/۰۱۴	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
تمرکز مجدد مثبت	۳	۰/۰۱۵	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
تمرکز مجدد بر برنامه ریزی	۲	۰/۰۳۶	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
ارزیابی مجدد مثبت	۴	۰/۰۵۷	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
دیدگاه‌پذیری	۳	۰/۰۶۲	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
فاجعه سازی	۵	۰/۰۴۱	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴
ملاطت دیگران	۷	۰/۰۴۳	۰/۳۶۹	۰/۱۳۶	۰/۴۳۶	۰/۱۲۴

قبل از تحلیل داده‌ها، مفروضه‌های پژوهش، ارزیابی شد. اولین مفروضه، بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش با استفاده از آزمون کولموگراف-اسمیرنوف نشان داد، مقدار این آماره در هیچ یک از متغیرها معنی‌دار نیست ($P > 0/05$). از این رو، همه متغیرهای پژوهش توزیع نرمال دارند. به منظور بررسی خطی بودن متغیرها، نمودار پراکندگی نشان داد که مفروضه محقق شده است. هم‌خطی چندگانه متغیرها با استفاده از آماره VIF (تورم واریانس) بررسی و مشخص شد که همگی کمتر از ۱۰ بوده و در نتیجه هم‌خطی بین متغیرها وجود ندارد. هم‌چنین آزمون باکس نشان داد که هم‌گونی برقرار است. در ادامه، شکل ۲ مدل تحلیل عاملی تأیید متغیرهای پنهان و نشانگرهای مربوط به هریک از آن‌ها را به همراه بارعاملی آن‌ها نشان می‌دهد.

بر اساس داده‌های مندرج در شکل ۲ مشاهده می‌شود که تمامی مؤلفه‌ها و زیرمؤلفه‌ها دارای بارعاملی بالاتر و نزدیک به ۰/۵ هستند و شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری شده که در بخش ابزار مطرح شد، نشان داد که متغیرهای پنهان دارای برازش مطلوب هستند. هم‌چنین برازش و بررسی روابط بین متغیرهای مدل پیشنهادی پژوهش، از طریق تحلیل مسیر و با روش برآورد حداکثر درست‌نمایی نرم‌افزار SmartPLS انجام شد. شکل ۳، نتایج حاصل از برازش مدل پیشنهادی پژوهش را نشان می‌دهد و در جدول ۲ و ۳ نیز به ترتیب روایی همگرا و واگرایی ارائه شده است.

شکل ۲. مدل معادله ساختاری بر اساس بار عاملی

شکل ۳. مدل معادله ساختاری بر اساس بار عاملی

جدول ۲. نتایج روایی همگرا

AVE	CR	معنی داری	آماره تی	انحراف معیار	بار عاملی	
۰/۷۷۶	۰/۶۹۷	۰/۰۰	۱۵/۱۲	۰/۰۵	۰/۷۵	آزادگذاری -> شیوه های فرزندپروری
۰/۷۷۶	۰/۶۹۷	۰/۰۰	۲۲/۳۴	۰/۰۴	۰/۷۸	استبدادی -> شیوه های فرزندپروری
۰/۷۷۶	۰/۶۹۷	۰/۰۰	۱۴/۰۳	۰/۰۵	۰/۷۴	اقتدار -> شیوه های فرزندپروری
۰/۷۷۶	۰/۶۹۷	۰/۰۰	۱۹/۶۶	۰/۰۴	۰/۷۳	ارزیابی مجدد مثبت -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۷۷۶	۰/۶۹۷	۰/۰۰	۲۶/۴۴	۰/۰۳	۰/۷۹	تمرکز مجدد برنامه ریزی -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۷۵۲	۰/۷۸۳	۰/۰۰	۹/۰۹	۰/۰۷	۰/۶۱	تمرکز مجدد مثبت -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۷۵۲	۰/۷۸۳	۰/۰۰	۲۰/۱۶	۰/۰۴	۰/۷۳	دیدگاه پذیری -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۷۵۲	۰/۷۸۳	۰/۰۰	۱۵/۹۷	۰/۰۴	۰/۶۳	فاجعه سازی -> تنظیم شناختی هیجان

بارعاملی	انحراف معیار	آماره تی	معنی‌داری	CR	AVE
ملاطت خویش -> تنظیم شناختی هیجان	۰/۶۵	۰/۰۶	۱۱/۴۲	۰/۰۰	
ملاطت دیگران -> تنظیم شناختی هیجان	۰/۵۷	۰/۰۷	۸/۱۸	۰/۰۰	
نشخوارگری -> تنظیم شناختی هیجان	۰/۶۴	۰/۰۶	۱۱/۰۵	۰/۰۰	
پذیرش -> تنظیم شناختی هیجان	۰/۶۰	۰/۰۵	۱۱/۱۵	۰/۰۰	
استفاده بیش از حد -> اعتیاد به اینترنت	۰/۴۴	۰/۱۰	۴/۵۸	۰/۰۰	
غفلت از تحصیل و کار -> اعتیاد به اینترنت	۰/۷۷	۰/۰۵	۱۵/۵۳	۰/۰۰	
غفلت از زندگی اجتماعی -> اعتیاد به اینترنت	۰/۸۲	۰/۰۳	۲۵/۳۴	۰/۰۰	۰/۷۰۶
انتظار -> اعتیاد به اینترنت	۰/۶۴	۰/۰۷	۹/۱۱	۰/۰۰	
فقدان کنترل -> اعتیاد به اینترنت	۰/۸۱	۰/۰۳	۲۴/۵۲	۰/۰۰	
رژیم مصرفی -> سواد رسانه ای	۰/۷۱	۰/۰۶	۱۱/۳۰	۰/۰۰	
نقدپایم -> سواد رسانه ای	۰/۸۱	۰/۰۴	۲۲/۷۴	۰/۰۰	۰/۷۰۹
ویژگی‌های پیام -> سواد رسانه ای	۰/۸۲	۰/۰۵	۱۸/۱۲	۰/۰۰	
وابسته مدار -> کنترل روانشناختی	۰/۸۵	۰/۰۲	۳۸/۴۴	۰/۰۰	۰/۷۸۰
پیشرفت مدار -> کنترل روانشناختی	۰/۷۹	۰/۰۵	۱۷/۷۲	۰/۰۰	۰/۸۱۵

همان‌طور که جدول ۲ نشان می‌دهد، بارهای عاملی همه نزدیک به ۰/۰۵ و بالاتر هستند و از نظر معناداری، قدرمطلق آماره t کمتر از ۱/۹۶ است. معناداری نیز کمتر از ۰/۰۵ بوده و AVE ها بزرگ‌تر از ۰/۰۵ بوده پایایی ترکیبی بزرگ‌تر از میانگین واریانس استخراجی است ($CR > AVE$). باتوجه به برقراری این ۴ شرط روایی همگرا برقرار است. از طرفی در

جدول ۳، آزمون فورنل-لارکر^۱ را نشان می‌دهد که ادعا می‌کند که یک متغیر باید در مقایسه با معرف‌های سایر متغیرهای مکنون، پراکندگی بیشتری را در بین معرف‌های خودش دارد. با توجه به نتایج آزمون فورنل لارکر می‌توان نتیجه گرفت مدل از روایی و اگر بر خوردار است.

جدول ۳. روایی واکر: آزمون فورنل لارکر

متغیرها	اعتیاد به اینترنت	سواد رسانه‌ای	شیوه‌های فرزندپروری	کنترل روانشناختی
اعتیاد به اینترنت	۱/۰۰۰			
تنظیم شناختی هیجان	۰/۵۵۳			
سواد رسانه‌ای	۰/۵۲۸	۱/۰۰۰		
شیوه‌های فرزندپروری	۰/۶۱۷	۰/۵۸۱	۱/۰۰۰	
کنترل روانشناختی	۰/۵۰۵	۰/۶۲۴	۰/۵۶۹	۱/۰۰۰

بر اساس نتایج به دست آمده از همبستگی‌ها و جذر AVE که بر روی قطر این جدول قرار داده شده می‌توان روایی و اگر ای متغیرهای انعکاسی مدل را از نظر آزمون فورنل و لارکر نتیجه گرفت. کیفیت مدل اندازه‌گیری انعکاسی یعنی این که سؤالات هر متغیر به درستی توانسته‌اند متغیر متناظرشان را در یک مدل اندازه‌گیری (بیرونی) مورد سنجش قرار دهند. روش سنجش کیفیت مدل اندازه‌گیری انعکاسی از طریق آزمون ویژه‌ای به نام روایی متقاطع شاخص اشتراکی ($Cv\ com$) است. $Cv\ com$ با سه عدد

1. Fornell-Larcker

۰/۰۲ و ۰/۱۵ و ۰/۳۵ مقایسه می‌شود که به ترتیب ضعیف و متوسط و قوی می‌باشند (هیر و همکاران، ۲۰۱۷). با توجه به نتایج جدول، تمامی ضرایب $Cv\ com$ در حد متوسط و قوی ارزیابی می‌شوند. معناداری هر یک از ضرایب مسیر نیز در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. معناداری ضرایب

معنی‌داری	آزمون تی	انحراف معیار	بارعاملی	
۰/۰۳۷	۲/۰۹۰	۰/۱۱۲	۰/۲۳۵	تنظیم شناختی هیجان -> اعتیاد به اینترنت
۰/۱۱۲	۰/۶۹۸	۰/۲۰۱	۰/۱۱۷	سواد رسانه‌ای -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۰۰	۳/۹۵۵	۰/۱۰۶	۰/۴۲۰	شیوه‌های فرزندپروری -> اعتیاد به اینترنت
۰/۳۹۰	۰/۸۶۱	۰/۱۲۱	۰/۱۰۴	کنترل روانشناختی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۰۰	۳/۵۴۴	۰/۰۸۲	۰/۲۹۰	شیوه‌های فرزندپروری -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۰۰۰	۶/۸۲۷	۰/۰۷۶	۰/۵۲۰	کنترل روانشناختی -> تنظیم شناختی هیجان
۰/۰۰۰	۴/۲۱۹	۰/۰۷۹	۰/۳۳۴	شیوه‌های فرزندپروری -> سواد رسانه‌ای
۰/۰۰۰	۴/۹۵۳	۰/۰۸۸	۰/۴۳۴	کنترل روانشناختی -> سواد رسانه‌ای

به میزان بارعاملی کوچک $۰/۴۳۴ * ۰/۱۱۷ = ۰/۰۵$ است. برای متغیر کنترل روانشناختی با نقش میانجی‌گری تنظیم هیجان شناختی به دلیل این که مقدار T-value آن در داخل بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن بزرگ‌تر از $۰/۰۵$ است، به میزان بارعاملی $۰/۵۲۰ * ۰/۲۳۵ = ۰/۱۲$ قابل پیش‌بینی است. هم‌چنین، ضرایب تعیین مدل در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵. مقدار R2

متغیرها	R Square	R Square Adjusted
اعتیاد به اینترنت	۰/۴۴۲	۰/۴۳۱
تنظیم شناختی هیجان	۰/۵۲۷	۰/۵۲۱
سواد رسانه‌ای	۰/۴۶۴	۰/۴۵۷

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود ضریب تعیین فقط برای متغیرهای درون‌زا محاسبه می‌شود. چین (۱۹۹۸) سه مقدار $۰/۱۹$ و $۰/۳۳$ و $۰/۶۷$ را برای سنجش R^2 معرفی کرد که به ترتیب ضعیف و متوسط و قوی می‌باشند. با توجه به سه مقدار بیان شده، مقدار ضریب تعیین برای هر سه متغیر درون‌زا مقدار متوسط و قوی را پیش‌بینی می‌کنند. هم‌چنین، شاخص GOF مقدار $۰/۴۲$ است که کیفیت مدل نهایی را قوی ارزیابی می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش، تدوین الگوی پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی و نقش میانجی‌گر سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان در دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرمانشاه بود.

برای متغیر شیوه فرزندپروری به دلیل این که مقدار T-value آن خارج از بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن کمتر از $۰/۰۵$ است، به میزان بارعاملی $۰/۴۲۰$ قابل پیش‌بینی است، اما متغیر کنترل روانشناختی به دلیل این که مقدار T-value آن در داخل بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن بزرگ‌تر از $۰/۰۵$ است، مؤثر نیست و میزان بارعاملی آن کوچک و به مقدار $۰/۱۰۴$ است.

تأثیر شیوه فرزندپروری و کنترل روانشناختی بر وضعیت اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان دوره اول و دوم متوسطه شهر کرمانشاه با نقش میانجی‌گری سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان، برای متغیر شیوه فرزندپروری به دلیل این که مقدار T-value آن در خارج از بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن کمتر از $۰/۰۵$ است، به میزان بارعاملی $۰/۴۲۰$ قابل پیش‌بینی است. اما متغیر کنترل روانشناختی به دلیل این که مقدار T-value آن در داخل بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن بزرگ‌تر از $۰/۰۵$ است، مؤثر نیست و میزان بارعاملی آن کوچک و به مقدار $۰/۱۰۴$ است. برای متغیر شیوه فرزندپروری با نقش میانجی‌گری سواد رسانه‌ای به دلیل این که مقدار T-value آن در داخل بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن بزرگ‌تر از $۰/۰۵$ است، به میزان بارعاملی کوچک $۰/۱۱۷ * ۰/۳۳۴ = ۰/۰۴$ است. برای متغیر شیوه فرزندپروری با نقش میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان به دلیل این که مقدار T-value آن در خارج از بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن کمتر از $۰/۰۵$ است، به میزان بارعاملی $۰/۲۳۵ * ۰/۰۷ = ۰/۰۱۷$ قابل پیش‌بینی است. برای متغیر کنترل روانشناختی با نقش میانجی‌گری سواد رسانه‌ای به دلیل این که مقدار T-value آن در داخل بازه $۱/۹۶$ و $۱/۹۶ -$ قرار دارد و معناداری آن بزرگ‌تر از $۰/۰۵$ است،

یافته‌های این پژوهش نشان داد که تأثیر شیوه فرزندپروری بر وضعیت اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان دوره اول و دوم متوسطه معنادار است، ولی متغیر کنترل روانشناختی مؤثر نیست. هم‌چنین، برای متغیر شیوه فرزندپروری با نقش میانجی‌گری سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان اثر معنادار است ولی برای متغیر کنترل روانشناختی، اثر مستقیم و با نقش میانجی‌گری‌ها معنادار نبود. این یافته‌ها با نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های باستین و محمدی‌پور (۱۴۰۳)، عبدالحی نیگجه (۱۴۰۳)؛ تمنایی‌فر و خنشان (۱۴۰۲)؛ خاکسار ازغندی و همکاران (۱۴۰۱)؛ سوانا (۲۰۲۱)؛ تایمن و همکاران (۲۰۲۱)؛ کارابابا (۲۰۲۰) همسو بوده و با نتایج مطالعات بهرامی و همکاران (۱۴۰۱)؛ لین و همکاران (۲۰۲۰) ناهمسو است.

در تبیین این نتیجه می‌توان گفت، تأثیر شیوه فرزندپروری بر وضعیت اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان یک موضوع مهم و پیچیده در مطالعات روانشناسی و علوم اجتماعی است. شیوه فرزندپروری به نحوه‌ای که والدین، فرزندان خود را تربیت می‌کنند، اشاره دارد. مطالعات نشان داده‌اند که شیوه‌های مختلف فرزندپروری می‌توانند تأثیرات متفاوتی بر رفتارها و الگوهای سازشی فرزندان داشته باشند (لوپز فرناندز و همکاران، ۲۰۲۱). به طور کلی، شیوه‌های فرزندپروری می‌توانند به دو دسته اصلی تقسیم شوند: فرزندپروری دموکراتیک که والدین در این سبک، هم حمایت و هم انتظارات بالا را برای فرزندان خود ایجاد می‌کنند. این شیوه فرزندپروری معمولاً منجر به توسعه مهارت‌های اجتماعی و تنظیم هیجانی بهتر در فرزندان می‌شود. دومین نوع، فرزندپروری تسهیلی یا سهل‌گیرانه است که والدینی که به سادگی به خواسته‌های فرزندان پاسخ می‌دهند و قواعد کمتری برای آنها تعیین می‌کنند، اغلب موجب بروز مشکلاتی مانند کمبود نظم و اعتیاد به اینترنت می‌شوند (بانای و همکاران، ۲۰۲۱). نتایج مطالعات نشان داده است که شیوه فرزندپروری دموکراتیک می‌تواند به کاهش اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان کمک کند، در حالی که شیوه‌های سهل‌گیرانه ممکن است به افزایش این نوع اعتیاد منجر شوند (پریزیلیسکی و ویناستین، ۲۰۱۹).

متغیر کنترل روانشناختی که به توانایی افراد در مدیریت افکار، احساسات و رفتارهای خود اشاره دارد، در این مطالعه تأثیر معنی‌داری نداشته است. این امر از دو منظر قابل توجیه است: نکته اول این که برخی دانش‌آموزان ممکن است به طور طبیعی تحمل کمتری در برابر تحریکات داشته باشند،

که این امر جدای از کنترل روانشناختی آنها است. نکته دوم هم این که تأثیراتی مانند فشار همسالان یا عوامل محیطی ممکن است بر رفتار اعتیاد به اینترنت مؤثرتر از کنترل روانشناختی باشند. هم‌چنین، سواد رسانه‌ای به توانایی تحلیل و ارزیابی محتوای رسانه اشاره دارد. دانش‌آموزانی که دارای سواد رسانه‌ای بالایی هستند، می‌توانند محتوای آنلاین را نقد و تجزیه و تحلیل کنند و به تبع آن از قرارگیری در دام اعتیاد به اینترنت در امان بمانند. مطالعات نشان داده‌اند که بهبود سواد رسانه‌ای می‌تواند منجر به رفتارهای استفاده مطلوب‌تر از اینترنت شود (عرفات و همکاران، ۲۰۲۳). تنظیم شناختی هیجان نیز به توانایی کنترل و مدیریت احساسات خویش اشاره دارد. دانش‌آموزانی که قادر به تنظیم مؤثر هیجانات خود هستند، احتمال کمتری دارند که به اعتیاد به اینترنت دچار شوند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که والدینی که شیوه‌های تربیتی حمایتی دارند، می‌توانند به فرزندان خود کمک کنند تا مهارت‌های تنظیم هیجان را به دست آورند (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۳). در مجموع، شیوه فرزندپروری به عنوان یک متغیر کلیدی در پیشگیری از اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان مطرح است. شیوه‌های فرزندپروری دموکراتیک می‌توانند به فرزندان در توسعه مهارت‌های سواد رسانه‌ای و تنظیم شناختی هیجان کمک کنند، که این عوامل میانجی‌گر نقش مهمی در کاهش احتمال اعتیاد به اینترنت دارند.

همچون سایر مطالعات، انجام این پژوهش با محدودیت‌هایی نیز همراه بود که از جمله آن‌ها می‌توان به محدود بودن نمونه آماری به دانش‌آموزان دوره متوسطه در شهر کرمانشاه اشاره کرد. یکی دیگر از محدودیت‌ها، استفاده از ابزارهای خود گزارش‌دهی مانند پرسشنامه بود. این ابزارها دارای محدودیت‌های متعددی از قبیل خطای اندازه‌گیری و عدم خویشتن‌نگری آزمودنی‌ها هستند. تعداد زیاد متغیرها و در نتیجه پرسشنامه‌ها نیز منجر به طولانی شدن فرآیند پژوهش شد که این امر می‌تواند بر دقت و صحت پاسخ‌ها اثر گذاشته باشد. با توجه به نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های آموزشی ویژه جهت فرزندپروری و کنترل روانشناختی برای والدین ایجاد شود تا آن‌ها آگاهی بیشتری نسبت به تأثیرات منفی استفاده زیاد از اینترنت بر فرزندان‌شان پیدا کنند. این آموزش‌ها می‌توانند به آن‌ها در ایجاد شیوه‌های مؤثر تربیتی کمک کنند. والدین باید زمان مشخصی برای استفاده از اینترنت و رسانه‌های اجتماعی تعیین کرده و با فرزندان خود درباره اهمیت این محدودیت‌ها گفتگو کنند. والدین می‌توانند فعالیت‌های

جایگزین خارج از فضای دیجیتال را به فرزندان خود معرفی کنند، مانند ورزش، نوشتن یا هنر که باعث تعامل اجتماعی و بهبود سلامت روانی آن‌ها شود. هم‌چنین، فراهم کردن حمایت روانی برای نوجوانانی که با مشکلات اعتیاد به اینترنت مواجه هستند، از طریق مشاوره و جلسات گروهی می‌تواند راهگشا باشد. علاوه بر این، برای مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود که مطالعات طولی برای بررسی تغییرات در رفتارهای اعتیادآور و تأثیر شیوه‌های فرزندپروری در طول زمان و در مراحل مختلف رشد نوجوانان نیز بررسی شود. هم‌چنین، تأثیرات فرهنگی بر شیوه‌های فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت می‌تواند به درک بهتر این موضوعات کمک کند و نتایج کارآمدتری برای جوامع مختلف ارائه دهد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره در دانشکده روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین است. هم‌چنین به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی پژوهش، به شرکت‌کنندگان در خصوص داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در پژوهش و محرمانه نگه‌داشتن اطلاعات توضیح داده شد و از آنان رضایت‌نامه آگاهانه کتبی اخذ شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول، پژوهشگر اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسندگان سوم و چهارم، اساتید مشاور رساله می‌باشند.

تضاد منافع: نویسندگان هم‌چنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ‌گونه تضاد منفعی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش که در انجام این مطالعه ما را یاری نمودند، قدردانی می‌شود.

منابع

باستین، سمیه و محمدی‌پور، محمد (۱۴۰۳). نقش مداخلات روانشناسی مثبت‌نگر بر کنترل هیجان و درمان اعتیاد به اینترنت. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۷ (۱)، ۱۲۷-۱۳۸.

<https://doi.org/10.22038/mjms.2022.65331.3839>

بادان فیروز، علی؛ طباطبایی، سید موسی و ناجی، احمد علی (۱۳۹۶). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس کنترل روانشناختی وابسته‌مدار و پیشرفت‌مدار در دانش‌آموزان دبیرستان. *روانشناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۶ (۳)، ۷-۲۲.

<https://doi.org/10.22098/jsp.2017.582>

بشارت، محمدعلی و بزازیان، سعیده (۱۳۹۳). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تنظیم هیجان در نمونه‌ای از جامعه ایرانی. *نشریه دانشکده پرستاری و مامایی*، ۲۴ (۸۴)، ۶۱-۷۰.

<https://www.sid.ir/paper/496015/fa>

بهرامی، فرشته؛ سعدی‌پور، اسماعیل و نصراللهی، اکبر (۱۴۰۱). تدوین و اعتباریابی برنامه آموزشی سواد رسانه‌ای و تعیین اثربخشی آن بر کاهش اعتیاد به اینترنت و بهبود کیفیت زندگی نوجوانان شهر کرج. *فصلنامه علمی مطالعات میان فرهنگی*، ۱۷ (۵۰)، ۴۱-۷۲.

<https://sanad.iau.ir/fa/Article/1097713?FullText=FullText>

تمنایی‌فر، محمدرضا و خنشان، محبوبه (۱۴۰۲). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی. *فصلنامه فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده*، ۱۸ (۶۵)، ۲۶۹-۲۹۱.

https://cwfs.ihu.ac.ir/article_208470.html

حیدری، مهرنوش؛ محب، نعیمه؛ واحدی، شهرام و علیوندی، وفاء مرضیه (۱۴۰۱). بررسی مدل ساختاری رابطه بین کنترل روانشناختی والدین و خودکارآمدی عمومی با رفتارهای پرخطر نوجوانان با میانجی‌گری خودنظم‌جویی هیجانی. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۱ (۱۱۵)، ۱۴۸۴-۱۴۶۳.

<https://doi.org/10.52547/JPS.21.115.1463>

خاکسار ازغندی، عبدالله؛ پاکدامن، مجید و کارشکی، حسین (۱۴۰۱). اثربخشی آموزش سواد رسانه‌ای در اعتیاد به اینترنت نوجوانان. *مجله علمی پژوهان*، ۲۱ (۱)، ۱۴-۸.

<https://doi.org/10.61186/psj.21.1.8>

ذوقی، لیلا (۱۴۰۱). مدل اعتیاد به اینترنت براساس هوش فرهنگی، پنج عامل بزرگ شخصیت، و رفتارهای پرخطر، با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان. *روانشناسی فرهنگی*، ۶ (۲)، ۱۸۴-۲۰۷.

<https://doi.org/10.30487/jcp.2022.318992.1347>

زنگنه نیازآبادی، زهرا (۱۴۰۳). بررسی اثربخشی آموزشی سواد رسانه‌ای بر ارتقاء مهارت‌های سواد رسانه‌ای و ابعاد آن (مطالعه موردی: مدارس چند فرهنگی شهر مشهد). *پنجمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، روانشناسی و علوم اجتماعی*.

<https://confpaper.com/articles/24357>

سعیدی، زینب (۱۳۹۱). *رابطه شیوه‌های فرزندپروری و وابستگی به دیگران با مسئولیت‌پذیری بین دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی - پژوهشکده علوم اجتماعی.

<https://www.virascience.com/thesis/564514/>

سیدقلعه، فاطمه سادات؛ طالبی، نرجس؛ خوش‌گفتار، محدثه و پیرزاده، آسیه (۱۴۰۱). بررسی شیوع اعتیاد به اینترنت و برخی عوامل مرتبط با آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان طی سال‌های ۹۹-۱۳۹۸. *تحقیقات نظام سلامت*، ۱۸ (۱)، ۷-۱.

<https://doi.org/10.48305/jhsr.v18i1.1441>

صفری، سعیده؛ سلیمانیان، علی اکبر و جاجرمی محمود (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش «واقعیت درمانی» بر اعتیاد به اینترنت و ادراک حمایت اجتماعی -خانواده در دختران نوجوان. *فصلنامه مدیریت ارتقای سلامت*، ۱۰ (۵)، ۱۰۷-۱۲۰.

<http://jhpm.ir/article-1-1391-fa.html>

عبداللهی‌نیگجه، غزال (۱۴۰۳). تحلیل روانشناختی تأثیر نگرانی از تصویر بدنی و اعتیاد به اینترنت بر شکل‌گیری اضطراب اجتماعی در نوجوانان. *شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران*.

<https://civilica.com/doc/2028283/>

عزیزی، عمار (۱۳۹۳). *بررسی وضعیت سواد رسانه‌ای کارکنان ادارات روابط عمومی سطح شهر کرمانشاه*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی.

<https://d-lib.atu.ac.ir/site/catalogue/459781>

علوی، سید سلمان؛ اسلامی، مهدی؛ مراثی، محمدرضا؛ نجفی، مصطفی؛ جنتی‌فرد، فرشته و رضاپور، حسین (۱۳۸۹). ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ. *مجله علوم رفتاری*، ۴ (۳)، ۱۸۳-۱۸۹.

<https://www.sid.ir/paper/129781/fa>

فرقانی، محمدمهدی و خدامرادی، یاسین (۱۳۹۸). نقش سواد رسانه‌ای در تعدیل اعتیاد به اینترنت. *مجله مطالعات فرهنگ - ارتباطات*، ۲۰ (۴۵)، ۸۵-۱۰۲.

<https://doi.org/10.22083/jccs.2018.140379.2500>

کشاوری، سمیه، پرداختی مهدی و کاکاوند علیرضا (۱۴۰۲). رابطهٔ شبکه‌های فرزندپروری با اعتیاد به اینترنت: نقش واسطه‌ای هوش اخلاقی. /اخلاق در علوم و فناوری، ۱۸(۲)، ۹۴-۱۰۲.

<http://ethicsjournal.ir/article-1-2130-fa.html>

References

- Abdullahi Nigjah, Gh. (2024). Psychological analysis of the effect of concern about body image and internet addiction on the formation of social anxiety in teenagers. *16th International Conference on Management Research and Humanities in Iran*. (persian) <https://civilica.com/doc/2028283/>
- Alavi, S. S., Eslami, M., Maracy M.R., Najafi M., Jannatifard, F., Rezapour H. | (2010). Psychometric properties of Young internet addiction test. *International Journal of Behavioral Sciences*, 4(3), 183-189. (persian) <https://www.sid.ir/paper/129781/en>
- Arafat, S. Y., Baminiwatta, A., Menon, V., Singh, R., Varadharajan, N., Guhathakurta, S., ... & Rezaeian, M. (2023). Prevalence of suicidal behaviour among students living in Muslim-majority countries: systematic review and meta-analysis. *BJPsych open*, 9(3), e67. <https://doi.org/10.1192/bjo.2023.48>
- Azizi, A (2014). *Investigating the media literacy status of public relations department employees in Kermanshah city*. master's thesis of social communication sciences, Allameh Tabataba'i University. (persian) <https://d-lib.atu.ac.ir/site/catalogue/459781>
- Badan Firooz A, Tabataba'i M, & Naji AA. Investigating the psychometric properties of the Persian version of the Dependent-Oriented Psychological Control Scale and Oriented Progress in High School Students. *Journal of School Psychology*, 6(7), 1-17. (persian) <https://doi.org/10.22098/jsp.2017.582>
- Bahrami, F., Saadipour, E., Nasrallahi, A (2022). Developing and validating the media literacy educational program and determining its effectiveness on reducing Internet addiction and improving the quality of life of Karaj teenagers. *Scientific Quarterly of Intercultural Studies*, 17(50), 41-72. (persian) <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1097713?FullText=FullText>
- Balıkçı, K., Aydın, O., Sönmez, İ., Kalo, B., & Ünal-Aydın, P. (2020). The relationship between dysfunctional metacognitive beliefs and problematic social networking sites use. *Scandinavian journal of psychology*, 61(5), 593-598. <https://doi.org/10.1111/sjop.12634>
- Bányai, F., et al. (2021). "The Relationship Between Problematic Internet Use and Parenting Styles in Adolescents." *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(5), 2385. <https://doi.org/10.31820/pt.33.2.1>
- Baumrind, D. (2008). Parental authority and its effect on children. *Parenting for Moral Growth (The Council for Spiritual and thical Education Newsletter)*, 1(2).
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The journal of early adolescence*, 11(1), 56-95. <http://dx.doi.org/10.1177/0272431691111004>
- Bener, A., Bhugra, D., & Ventriglio, A. (2022). Lifestyle Factors, Depression, Anxiety and Stress Related to the Internet Addiction Among School Children. *Healthy Lifestyle: From Pediatrics to Geriatrics*, 241-252. https://doi.org/10.1007/978-3-030-85357-0_12
- Besharat, M. A., Bazzazian, S (2014). Examining the psychometric characteristics of the emotion regulation questionnaire in a sample of Iranian society. *Journal of the Faculty of Nursing and Midwifery*, 24 (84), 61-70. (persian) <https://www.sid.ir/paper/496015/fa>
- Bustin, S., & mohammadi pour, M. (2024). The Role of Positive Psychology Interventions on Emotion Control and Internet Addiction Treatment. *medical journal of mashhad university of medical sciences*, 67(1), 127-138. <https://doi.org/10.22038/mjms.2022.65331.3839>
- Carlo, G., McGinley, M., Hayes, R., Batenhorst, C., & Wilkinson, J. (2007). Parenting styles or practices? Parenting, sympathy, and prosocial behaviors among adolescents. *The Journal of genetic psychology*, 168(2), 147-176. <https://doi.org/10.3200/GNTP.168.2.147-176>
- Chin, W. W. (1998). The partial least squares approach to structural equation modeling. *Modern methods for business research/Lawrence Erlbaum Associates*.
- Cimino, S., & Cerniglia, L. (2018). A longitudinal study for the empirical validation of an etiopathogenetic model of internet addiction in adolescence based on early emotion regulation. *BioMed research international*, 2018(1), 4038541. <https://doi.org/10.1155/2018/4038541>
- Eskandari, H., & Baratzadeh Ghahramanloo, N. (2020). Investigating the mediating role of social support in the relationship between addiction to social network, media literacy and emotional intelligence.

- Journal of Cyberspace Studies*, 4(2), 129-151. (persian)
https://jcsc.ut.ac.ir/article_77594_4c5ca76a4fdd4fb85c96c609380ed2a3.pdf
- Extremera, N., Quintana-Orts, C., Sánchez-Álvarez, N., & Rey, L. (2019). The role of cognitive emotion regulation strategies on problematic smartphone use: Comparison between problematic and non-problematic adolescent users. *International journal of environmental research and public health*, 16(17), 3142.
<https://doi.org/10.3390/ijerph16173142>
- Faghani, N., Akbari, M., Hasani, J., & Marino, C. (2020). An emotional and cognitive model of problematic Internet use among college students: The full mediating role of cognitive factors. *Addictive behaviors*, 105, 106252.
<https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2019.106252>
- Forghani, M. M., & Khodamoradi, Y. (2019). The Role of Media Literacy in Adjustment of Internet Addiction. *Journal of Culture-Communication Studies*, 20(45), 85-102. (persian)
<https://doi.org/10.22083/jccs.2018.140379.2500>
- Garnefski, N., & Kraaij, V. (2006). Cognitive emotion regulation questionnaire—development of a short 18-item version (CERQ-short). *Personality and individual differences*, 41(6), 1045-1053.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.04.010>
- Garnefski, N., Teerds, J., Kraaij, V., Legerstee, J., & van Den Kommer, T. (2004). Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: Differences between males and females. *Personality and individual differences*, 36(2), 267-276.
[https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(03\)00083-7](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00083-7)
- Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, P. (2001). Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual differences*, 30(8), 1311-1327.
[https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(00\)00113-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00113-6)
- Gioia, F., Rega, V., & Boursier, V. (2021). Problematic internet use and emotional dysregulation among young people: A literature review. *Clinical neuropsychiatry*, 18(1), 41.
<https://doi.org/10.36131/cnfriorteditore20210104>
- Guo, Y., You, X., Gu, Y., Wu, G., & Xu, C. (2020). A moderated mediation model of the relationship between quality of social relationships and internet addiction: mediation by loneliness and moderation by dispositional optimism. *Current Psychology*, 39, 1303-1313. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-9829-3>
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., Sarstedt, M., & Thiele, K. O. (2017). Mirror, mirror on the wall: a comparative evaluation of composite-based structural equation modeling methods. *Journal of the academy of marketing science*, 45, 616-632.
<https://doi.org/10.1007/s11747-017-0517-x>
- Hassan, M., Malik, A. S., Sang, G., Rizwan, M., Mushtaque, I., & Naveed, S. (2022). Examine the parenting style effect on the academic achievement orientation of secondary school students: The moderating role of digital literacy. *Frontiers in Psychology*, 13, 1063682.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1063682>
- Heidari M, Moheb N, Vahedi S, Alivandi Vafa M. (2022). Investigate the structural model of the relationship between parental psychological control and general self-efficacy with adolescents' high-risk behaviors mediated by emotional self-regulation. *Journal of Psychological Science*, 21(115), 1463-1484. (persian) <https://doi.org/10.52547/JPS.21.115.1463>
- Ihmeideh, F. M., & Shawareb, A. A. (2014). The association between Internet parenting styles and children's use of the Internet at home. *Journal of Research in Childhood Education*, 28(4), 411-425.
<https://doi.org/10.1080/02568543.2014.944723>
- Karababa, A. (2020). Examining internet addiction of early adolescents in terms of parenting styles. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 10(57), 229-254.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/55086/756172>
- Keshavarz S, pardakhti M, kakavand A. (2023). The Relationship between Parenting Styles with Internet Addiction: Mediating Role of Moral Intelligence. *Ethics in Science and Technology*, 18(2), 94-102. (persian) <http://ethicsjournal.ir/article-1-2130-fa.html>
- Khaksar Azghandi, A., Pakdaman, M., Karsheki, H (2023). The effectiveness of media literacy training in adolescent Internet addiction. *Scientific Journal of Pozohan*, 21(1), 8-14. (persian)
<https://doi.org/10.61186/psj.21.1.8>
- Lam, C. M. (2005). In search of the meaning of parent education in the Hong Kong-Chinese context. *Contemporary issues in parenting*, 111-124.
- Liang, L., Zhu, M., Dai, J., Li, M., & Zheng, Y. (2021). The mediating roles of emotional regulation on negative emotion and internet addiction among Chinese adolescents from a development

- perspective. *Frontiers in psychiatry*, 12, 608317. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2021.608317>
- Lin, S., Yu, C., Chen, J., Sheng, J., Hu, Y., & Zhong, L. (2020). The association between parental psychological control, deviant peer affiliation, and internet gaming disorder among Chinese adolescents: A two-year longitudinal study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 8197. <https://doi.org/10.3390/ijerph17218197>
- López-Fernández, O., et al. (2021). "Prevalence of Internet Gaming Disorder in Adolescents: A Systematic Review and Meta-Analysis." *Computers in Human Behavior*, 121, 106766. <https://doi.org/10.1111/sjop.12459>
- Man Sally, L. P. (2006). Prediction of internet addiction for undergraduates in Hong Kong. *Honk Kong Baptist University*. <https://libproject.hkbu.edu.hk/trsimage/hp/03007154.pdf>
- Mo, P. K., Chan, V. W., Chan, S. W., & Lau, J. T. (2018). The role of social support on emotion dysregulation and Internet addiction among Chinese adolescents: A structural equation model. *Addictive behaviors*, 82, 86-93. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2018.01.027>
- Quaglieri, A., Biondi, S., Roma, P., Varchetta, M., Frascchetti, A., Burrai, J., ... & Mari, E. (2021). From emotional (Dys) regulation to internet addiction: A mediation model of problematic social media use among Italian young adults. *Journal of clinical medicine*, 11(1), 188. <https://doi.org/10.3390/jcm111010188>
- Pettorruso, M., Valle, S., Cavic, E., Martinotti, G., di Giannantonio, M., & Grant, J. E. (2020). Problematic Internet use (PIU), personality profiles and emotion dysregulation in a cohort of young adults: trajectories from risky behaviors to addiction. *Psychiatry research*, 289, 113036. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113036>
- Przybylski, A. K., & Weinstein, N. (2019). "Digital Screen Time Limits and Young Children's Psychological Well-Being: Evidence From a Population-Based Study." *Child Development*, 90 (1), 56-65. <https://doi.org/10.1111/cdev.13007>
- Rogers, A. A., Padilla-Walker, L. M., McLean, R. D., & Hurst, J. L. (2020). Trajectories of perceived parental psychological control across adolescence and implications for the development of depressive and anxiety symptoms. *Journal of youth and adolescence*, 49, 136-149. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01070-7>
- Sayyed-Ghaleh F S, Talebi N, Khoshgoftar M, Pirzadeh A. Prevalence of Internet Addiction and Some Related Factors in Students of Isfahan University of Medical Sciences, Iran, in 2019-2020. *Journal of Health System Research*, 18 (1), 1-7. (persian) <https://doi.org/10.48305/jhsr.v18i1.1441>
- Safari, S., Soleimanian, A. A., & Jajarmi, M. (2021). The effectiveness of " reality therapy" training on internet addiction and perceptions of social support-family in teenage girls. *Journal of Health Promotion Management*, 10(5), 107-120. (persian) <http://jhpm.ir/article-1-1391-fa.html>
- Safdar, S., & Zahrah, S. M. (2016). Impact of parenting styles on the intensity of parental and peer attachment: Exploring the gender differences in adolescents. *American Journal of Applied Psychology*, 4(2), 23-30. <https://doi.org/10.12691/ajap-4-2-1>
- Saidi, Zainab (2011). *The relationship between parenting styles and dependence on others with responsibility among female secondary school students*. Master's Thesis, Islamic Azad University, Central Tehran Branch - Research Institute of Social Sciences. (persian) <https://www.virascience.com/thesis/564514/>
- Soenens, B., Vansteenkiste, M., & Luyten, P. (2010). Toward a domain-specific approach to the study of parental psychological control: Distinguishing between dependency-oriented and achievement-oriented psychological control. *Journal of personality*, 78(1), 217-256. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2009.00614.x>
- Suwana, F. (2021). Content, changers, community and collaboration: Expanding digital media literacy initiatives. *Media Practice and Education*, 22(2), 153-170. <https://doi.org/10.1080/25741136.2021.1888192>
- Tamannai far, M., & khanshan, M. (2023). Predicting Adolescent Internet Addiction Based on Parenting Styles with The Mediating Role of Attachment Styles. *The Women and Families Cultural-Educational*, 18(65), 269-291. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_208470.html?lang=en
- Tiemann, A., Melzer, A., & Steffgen, G. (2021). Nationwide implementation of media literacy training sessions on internet safety. *Communications*, 46(3), 394-418. <https://doi.org/10.1515/commun-2021-0049>

- Thoman, E. (1995). The 3 stages of media literacy. *Operational definition of media literacy: Center for Media Literacy*.
- Tian, Y., Qin, N., Cao, S., & Gao, F. (2021). Reciprocal associations between shyness, self-esteem, loneliness, depression and Internet addiction in Chinese adolescents. *Addiction Research & Theory*, 29(2), 98-110. <https://doi.org/10.1080/16066359.2020.1755657>
- Tomasso, L. P., & Chen, J. T. (2022). Toward a theory of nature experience and health. *Ecopsychology*, 14(4), 282-297. <https://doi.org/10.1089/eco.2022.000>
- Wang, D., Nie, X., Zhang, D., & Hu, Y. (2022). The relationship between parental psychological control and problematic smartphone use in early Chinese adolescence: A repeated-measures study at two time-points. *Addictive Behaviors*, 125, 107142. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2021.107142>
- Weiss, N. H., Sullivan, T. P., & Tull, M. T. (2015). Explicating the role of emotion dysregulation in risky behaviors: A review and synthesis of the literature with directions for future research and clinical practice. *Current opinion in psychology*, 3, 22-29. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.01.013>
- Yao, X., Wu, J., Guo, Z., Yang, Y., Zhang, M., Zhao, Y., & Kou, Y. (2022). Parental psychological control and adolescents' problematic mobile phone use: the serial mediation of basic psychological need experiences and negative affect. *Journal of Child and Family Studies*, 1-11. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-02169-x>
- Young, K. S. (1998). Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 1, 237-244. <http://dx.doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>
- Zanganeh Niazabadi, Z (2024). Investigating the educational effectiveness of media literacy on improving media literacy skills and its dimensions (case study: multi-cultural schools in Mashhad). *The 5th International Conference on Management, Psychology and Social Sciences*. <https://confpaper.com/articles/24357>
- Zhang, J., Song, J., & Wang, J. (2016). Adolescent self-harm and risk factors. *Asia-Pacific Psychiatry*, 8(4), 287-295. <https://doi.org/10.1111/appy.12243>
- Zhang, C. B., Zhang, Z. P., Chang, Y., Li, T. G., & Hou, R. J. (2022). Effect of WeChat interaction on brand evaluation: A moderated mediation model of para-social interaction and affiliative tendency. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 64, 102812. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2021.102812>
- Zhang, Y. C., Zhou, N., Cao, H., Liang, Y., Yu, S., Li, J., ... & Fang, X. (2019). Career-specific parenting practices and career decision-making self-efficacy among Chinese adolescents: The interactive effects of parenting practices and the mediating role of autonomy. *Frontiers in Psychology*, 10, 363. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00363>
- Zhang, L., et al. (2023). "The Roles of Parenting Styles and Self-Regulation in the Relationship Between Social Media Use and Adolescent Mental Health." *Frontiers in Psychology*, 14, 848216. <https://doi.org/10.3390/ijerph192013154>
- Zhao, J., Ye, B., Luo, L., & Yu, L. (2022). The effect of parent phubbing on Chinese adolescents' smartphone addiction during COVID-19 pandemic: testing a moderated mediation model. *Psychology research and behavior management*, 569-579. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S349105>
- Zhu, Y., Deng, L., & Wan, K. (2022). The association between parent-child relationship and problematic internet use among English-and Chinese-language studies: A meta-analysis. *Frontiers in Psychology*, 13, 885819. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.885819>
- Zoghi, L. (2023). Internet addiction model based on cultural intelligence, big five personality factors, high-risk behaviors, mediated by cognitive emotion regulation in students. *Cultural Psychology*, 6(2), 184-207. (persian) <https://doi.org/10.30487/jcp.2022.318992.1347>